

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT KWALITEITSONDERZOEK NTC-PO

NTC-Genève De Taalfontein, primair onderwijs

Plaats : Genève
BRIN nummer : 28NM|C1
Onderzoeksnummer : 288562
Datum onderzoek : 23 mei 2016
Datum vaststelling : 6 juli 2016

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	KWALITEITSPROFIEL	7
3	BESCHOUWING	10
4	VERVOLG VAN HET TOEZICHT	15

1 INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs bezocht NTC-Genève De Taalfontein (PO) te Geneve, Zwitserland in het kader van een kwaliteitsonderzoek (KO). Daarbij heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de indicatoren van kwaliteitsaspecten op grond van het door de inspectie gehanteerde Toezichtkader PO/VO 2011. Bij dit kwaliteitsonderzoek doet de inspectie onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs door zich te richten op de kern van goed onderwijs op de school. Het gaat hierbij om indicatoren die betrekking hebben op de kwaliteitszorg, het aanbod, de onderwijstijd, het pedagogisch handelen van leraren, het didactisch handelen van leraren, de afstemming op de onderwijsbehoeften van leerlingen, het schoolklimaat, de begeleiding, de zorg, de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen.

Op grond van het kwaliteitsprofiel van de school dat naar aanleiding van een vorig inspectiebezoek is opgemaakt, op basis van risicofactoren die bij de inspectie bekend zijn of afspraken die met de school zijn gemaakt, of op basis van de informatie die door de school is toegestuurd kan de inspectie besluiten om niet alle indicatoren bij het onderzoek te betrekken. Dit is bij uw school niet aan de orde geweest.

Indien de school in het kader van zelfevaluatie over een bepaalde indicator of over een bepaald kwaliteitsaspect voldoende betrouwbare en valide gegevens heeft verzameld kan in overleg tussen school en inspectie besloten worden om de oordelen uit deze zelfevaluatie alleen te verifiëren en deze niet zelf opnieuw te onderzoeken. Doorgaans is dit alleen bij onafhankelijk onderzoek door derden het geval.

Uw school heeft naast de schoolgids en het schoolplan documenten ingestuurd die op uw zelfevaluatie-activiteiten betrekking hebben.

De opzet van het onderzoek

Het kwaliteitsonderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn;
- Analyse van, indien beschikbaar, documenten die betrekking hebben op zelfevaluatie-activiteiten van de school en van andere documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd;
- Schoolbezoek, waarbij in alle groepen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal;
- Gesprekken met de directie over de kwaliteit van de indicatoren;

- Gesprekken met het bestuur, leerlingen, leraren en ouders.

Aan het eind van het schoolbezoek heeft de inspectie de kwaliteitsoordelen en de conclusies van het schoolbezoek besproken met de directie. Daarbij was geen vertegenwoordiging van het bestuur aanwezig.

De inhoud van het rapport

Het onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs levert een kwaliteitsprofiel op van de school (hoofdstuk 2). In hoofdstuk 3 geeft de inspectie een beschouwing over de geconstateerde kwaliteit in relatie tot de context of uitgangssituatie van de school. Indien van toepassing worden in deze beschouwing ook de toegevoegde indicatoren betrokken. In de rapporten vanaf schooljaar 2013-2014 is hierin voor iedere bezochte ntc-school apart informatie opgenomen over de aanpak en de gevolgen van de bezuinigingen op het Nederlands onderwijs in het buitenland vanaf januari 2014.

In hoofdstuk 4 is het vervolgtoezicht aangegeven en worden, indien noodzakelijk, afspraken vermeld met betrekking tot wettelijke bepalingen waaraan de school niet voldoet.

2 KWALITEITSPROFIEL

Het kwaliteitsprofiel geeft een overzicht van de waarderingen die de inspectie heeft toegekend aan indicatoren die betrekking hebben op belangrijke kenmerken van goed onderwijs. De met een * gemarkeerde indicatoren zijn bepalend voor de vaststelling van het vervolgtoezicht.

In de waardering is tot uitdrukking gebracht in welke mate de indicatoren bijdragen aan de kwaliteit van het onderwijs:

1. draagt niet of nauwelijks bij;
2. draagt onvoldoende bij;
3. draagt voldoende bij;
4. draagt in hoge mate bij;
5. niet te beoordelen (alleen bij Resultaten en Ontwikkeling van leerlingen). Deze waardering is gegeven indien de school over bepaalde indicatoren geen betrouwbare en valide gegevens beschikbaar heeft.

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.1*	De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal aan het eind van de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.1*	Bij de aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal betreft de school alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.			•	
2.2*	De leerinhouden voor Nederlandse taal worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			•	
2.3	De leerinhouden in de verschillende leerjaren sluiten op elkaar aan.			•	

Tijd		1	2	3	4
3.1	De leraren maken efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd.			•	
3.3	De uitval van geplande onderwijsactiviteiten blijft beperkt.				•
3.4	Het ongeoorloofd verzuim van leerlingen blijft beperkt.				•

Schoolklimaat		1	2	3	4
4.1	De ouders zijn betrokken bij de school door de activiteiten die de school daartoe onderneemt.				•
4.7	Het personeel van de school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.				•

Didactisch handelen		1	2	3	4
5.1*	De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			•	
5.2*	De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			•	
5.3*	De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.				•

Afstemming		1	2	3	4
6.1	De leraren stemmen de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.2	De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.3	De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	
7.2	De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.1	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			•	
8.2	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			•	
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.4	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			•	

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.		•		
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			•	
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
N1B	In de schoolgids is informatie opgenomen over standaard gecontroleerde onderdelen	•	
N2B	In het schoolplan is informatie opgenomen over standaard gecontroleerde onderdelen	•	
N4A	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima	•	

3 BESCHOUWING

Dit hoofdstuk beschrijft het oordeel van de inspectie over de kwaliteit van het primair onderwijs op NTC Genève De Taalfontein te Genève en geeft een toelichting op het kwaliteitsprofiel. Daarbij legt de inspectie zo mogelijk verbanden tussen de verschillende onderzochte indicatoren onderling en - voor zover relevant - tussen de indicatoren en de schoolcontext, de specifieke doelstellingen van de school en eerdere inspectieonderzoeken. Voor een goed begrip wordt eerst de uitgangssituatie beschreven.

Uitgangssituatie

NTC Genève De Taalfontein is in 2000 opgericht door enkele ouders. Een groot aantal families woont permanent in de omgeving van Genève, maar er zijn ook expats die na een aantal jaren weer vertrekken. De Taalfontein telt ongeveer 140 Nederlandse en Vlaamse leerlingen, waarvan ongeveer 110 leerlingen in het primair onderwijs en 30 leerlingen in het voortgezet onderwijs zitten. Vanaf augustus 2015 wordt er ook les gegeven aan peuters. De school kiest er bewust voor om voornamelijk richting 1 (en richting 2 leerlingen) aan te nemen. De lessen worden gegeven op twee locaties: La Grande Boissière in Genève en La Châtaigneraie in Founex. Op locatie Collège du Léman worden momenteel alleen IB lessen gegeven. De lessen (behalve IB) worden na de normale schooluren gegeven in de lokalen die de internationale scholen ter beschikking stellen. De school beschikt over kasten waarin de lesmaterialen worden opgeslagen.

Dit rapport heeft betrekking op het primair onderwijs. Over de kwaliteit van het voortgezet onderwijs wordt een apart rapport uitgebracht.

Het team van NTC Genève De Taalfontein bestaat uit 11 leraren en 2 klassenassistentes. De meeste leraren zijn bevoegd. Omdat er na schooltijd van de dagschool Nederlandse les wordt gegeven, is het aantal lessen per docent beperkt. Dat verklaart het relatief hoge aantal docenten. Voor een optimale afstemming en kennisoverdracht vergaderen de leraren regelmatig. Tijdens de vergaderingen worden algemene zaken of speciale projecten besproken. Het team wordt aangestuurd door een directeur, die zelf ook lesgeeft en samen met het bestuur verantwoordelijk is voor de gerealiseerde kwaliteit van het onderwijs.

Het bestuur van de school bestaat uit een voorzitter, een vice-voorzitter, een secretaris, een penningmeester en eventueel algemene leden. De taken en functies van de bestuursleden afzonderlijk en van het bestuur als geheel zijn vastgelegd in een document. Tijdens een jaarlijkse oudervergadering legt het

bestuur verantwoording af voor het beleid van het voorafgaande jaar. Het bestuur maakt, mede door de benoeming van een directeur sinds 2013, een proces door van uitvoerend naar beleidsbepalend bestuur.

Aanpak en gevolgen bezuinigingen

De school wordt door het wegvallen van de subsidie vanaf januari 2017 voor haar inkomsten volledig afhankelijk van de ouderbijdrage. Dat geeft de nodige zorgen voor de toekomst, want:

- de kosten zijn over de afgelopen jaren toegenomen door steeds meer betaalde krachten in te zetten, waaronder ook de directeur;
- de school heeft te maken met een afnemende populariteit van Genève als standplaats voor bedrijven en expats en een daarmee samenhangende daling in het leerlingenaantal.

Deze ontwikkelingen leiden tot een enorme druk op de financiën van de school. Dit heeft de afgelopen jaren geleid tot een jaarlijkse verhoging van de ouderbijdragen en vergt een steeds strakker financieel management. Het bestuur wil de komende tijd een aantal verbeteringen aanbrengen om de inzichtelijkheid en de efficiency in de boekhouding te vergroten. Voor de korte termijn is de situatie te overzien, ook omdat besloten is om op twee locatie les geven, in plaats van drie locaties. Voor de lange termijn wordt gepoogd het leerlingenaantal te verhogen. Het bestuur ziet daartoe wel mogelijkheden.

Algemeen beeld

De inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs als voldoende tot goed en geeft het basisarrangement af. Sinds het laatste bezoek in 2011 is het de school gelukt om de onderwijskwaliteit vast te houden en verder te bouwen aan de schoolontwikkeling.

Samenvattend geldt het volgende algemeen beeld:

- De resultaten van het Nederlandse taalonderwijs zijn voldoende. Daar waar resultaten wat achter blijven wordt extra aandacht besteed aan het betreffende vakgebied.
- De school kan zich voldoende verantwoorden over het leren van de leerlingen en heeft een duidelijke visie op het onderwijsprogramma, zodat aansluiting met het onderwijs in Nederland op peil blijft. De leerlijnen vanuit de methoden zijn voor de leraren duidelijk en worden daadwerkelijk uitgevoerd.
- De school beschikt over goede leslocaties en heeft voldoende middelen om functioneel in te zetten bij de ondersteuning van het lesprogramma.
- De leraren geven op een adequate wijze les. De lessen spreken de leerlingen aan en de leraren weten de leerlingen te stimuleren om te

leren. De leraren sluiten daarbij voldoende aan op wat de leerlingen nodig hebben.

- Op NTC Genève De Taalfontein is sprake van een veilig en prettig schoolklimaat. Afspraken en regels over de omgang met elkaar zijn bekend bij alle betrokkenen en worden ook nageleefd. Leerlingen en leraren hebben het naar hun zin op de school en de ouders waarmee gesproken is, zijn tevreden.
- De school kent een kwaliteitscultuur en handelt vanuit een gezamenlijke visie, wat bijdraagt aan de kwaliteitsverbetering. Er valt nog winst te halen door scherper de resultaten van de leerlingen te analyseren en te bespreken op schoolniveau.
- De school is gestart met het aanbieden van NTC aan peuters en verder is er een goede samenwerking tussen bestuur en team, maar ook met andere NTC-scholen in de omgeving.
- Zorgpunten zijn de financiën, de daling van het leerlingenaantal en de continuïteit van de personele bezetting van het bestuur.

Toelichting

Opbrengsten

NTC Genève De Taalfontein neemt de tussentijdse LVS-toetsen af voor begrijpend lezen, spelling en technisch lezen. De scores worden sinds kort digitaal bijgehouden, waarbij men ook de beschikbare historische gegevens invoert. Tijdens het bezoek lukte het niet om in het volgsysteem de grafieken, vaardigheidsscores en groepsanalyses te zien. Uit nagezonden stukken blijkt echter dat de resultaten van groep 8 voldoende zijn. Het vakgebied spelling heeft zelfs een gemiddelde score van I. De school toetst niet leeftijdsadequaat, maar loopt veelal een half jaar tot een jaar achter. Om die reden is het moeilijk te beoordelen of de leerlingen zich naar vermogen ontwikkelen. Tijdens het schoolbezoek is afgesproken dat de school wel leeftijdsadequaat gaat toetsen en alleen afwijkt (op leerlingniveau) na een duidelijke analyse en onderbouwing. Voorgaande opmerking heeft een relatie met indicator 9.2.

Onderwijspraktijk

De onderwijspraktijk is in z'n geheel van voldoende tot goed niveau. Het team weet de kwaliteit te bereiken die nodig is om NTC-onderwijs gestalte te geven. De leerinhouden en leermiddelen voor Nederlandse taal zijn afgestemd op de ontwikkelingsfase van de leerlingen en zijn ook eigentijds. Het team en de ouders zijn zeer te spreken over de nieuwe methode voor de Nederlandse Taal. De zelfstandige verwerking is verbeterd en de koppeling met het huiswerk is zeer duidelijk voor de ouders. Met de gehanteerde methoden lukt het om de doorgaande lijn te bewaken van de domeinen technisch en begrijpend lezen,

woordenschat en spelling. Tijdens de cultuuractiviteiten wordt ook aandacht besteed aan de Nederlandse en Belgische cultuur.

Het aantal uren NTC onderwijs is twee uur per week . Daarnaast wordt de leerling geacht minimaal één uur per week thuis te werken aan verstrekte opdrachten. Met de cultuuractiviteiten erbij worden de verplichte 120 uren net gehaald. Uitval van onderwijsactiviteiten komt nauwelijks voor en bij afwezigheid van een leraar nemen andere teamleden de lessen over.

De regels zijn duidelijk en afspraken worden nagekomen. Leraren en leerlingen benaderen elkaar - en onderling - respectvol. Het prettige klimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling van de leerlingen.

Het zicht op de ontwikkeling van de leerlingen is door observaties en de afname van toetsen op orde. Met de uitkomsten springt de leraar in op eventueel vastgestelde hiaten in de lesstof of de ontwikkeling van leerlingen. Omdat er in kleine groepen wordt lesgegeven, liggen er mogelijkheden voor afstemming van de leerbehoeften van individuele leerlingen middels differentiatie. Deze worden ook voldoende benut. Er is nog veel winst te boeken door scherper te analyseren en beter gebruik te maken van de mogelijkheden van het pas aangeschafte digitale leerlingvolgsysteem. Dan komt ook het zicht op ontwikkeling beter tot z'n recht, omdat dan meer de mogelijkheid benut kan worden om de lijn van de lesstof te koppelen aan de ontwikkelingslijn van de leerling(en). Ook het mede-eigenaarschap van de leerling bij het (verbeter)proces heeft nog mogelijkheden tot groei.

Het team is betrokken en creëert een stimulerend pedagogisch klimaat. De leraren hebben hoge verwachtingen van de leerlingen en uit de geobserveerde lessen blijkt dat het didactisch handelen van voldoende kwaliteit is. De leraren gebruiken passende vakdidactische principes en werkvormen. De lessen kennen een duidelijke opbouw en structuur en zijn aansprekend. De werksfeer is taakgericht en in de lessen was de actieve betrokkenheid van de leerlingen zichtbaar. De school stemt voldoende af op de verschillen in ontwikkeling door het eventueel aanpassen van de inhoud, de instructie, het tempo of de verwerking. Het team communiceert regelmatig met de ouders over de ontwikkeling van de leerlingen. Dat gebeurt in de 10-minuten-gesprekken, maar ook tussendoor. De ouders waarmee gesproken is, zijn tevreden over de communicatie en inzet van de school.

Kwaliteitszorg

De huidige directie neemt duidelijk initiatieven om de kwaliteitszorgcyclus binnen de school gestalte te geven, maar het regelmatig analyseren en evalueren van de resultaten van de leerlingen is momenteel onvoldoende aanwezig (indicator 9.2). Door de aanschaf van een digitaal volgsysteem is wel de voorwaarde aanwezig om die analyses snel op te pakken. De directie is zich bewust dat naast de kennis van het instrument ook ingezet moet worden op opbrengstgericht werken.

NTC Genève De Taalfontein heeft onder meer in het schoolplan doelen geformuleerd die passen bij het gestalte geven van goed NTC-onderwijs. Mede door wisselingen in het bestuur is er de afgelopen tijd veel energie gaan zitten in allerlei organisatorische en financiële zaken. Desondanks heeft het bestuur tijd gehad om haar doelen en activiteiten te evalueren. Verder is het bestuur zich zeer bewust dat de borging van de kwaliteit een extra impuls nodig heeft. Momenteel wordt hard gewerkt om de documentatie, zoals beleidsplannen, afspraken en protocollen nog beter te borgen.

De verantwoordelijkheidsverdeling tussen bestuur en directeur is transparant en duidelijk. Bestuur en directie/team werken goed en prettig samen en de gesprekkencyclus wordt consequent uitgevoerd.

De verantwoording en communicatie aan ouders over de gerealiseerde onderwijskwaliteit en de schoolontwikkeling is op orde. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van belanghebbenden en neemt dat aantoonbaar serieus. De ouders zijn daar ook tevreden over.

4 VERVOLG VAN HET TOEZICHT

Bij dit kwaliteitsonderzoek heeft de inspectie ook de naleving van een aantal wettelijke voorschriften over de door het bestuur vastgestelde schoolgids en het schoolplan onderzocht, zoals die voor scholen in Nederland gelden. Op basis hiervan concludeert de inspectie dat de school aan deze wettelijke bepalingen voldoet.

De bevindingen van dit kwaliteitsonderzoek leiden tot het volgende arrangement voor het vervolg van het toezicht (toezichtarrangement):

De aangetroffen kwaliteit van het onderwijs op de school vraagt geen aanpassing van de reguliere onderzoeksplanning van de inspectie. In beginsel volgt over vier jaar opnieuw een kwaliteitsonderzoek.